

Protocol no. 40**Radunanza cumünala da preventiv**

Data	Lündeschdi, als 15 december 2008
Urari	a las 20:15h
Lö	in sala cumünala, chasa da scuola a Scuol

Tractandas

1. Approvaziun da protocols:
 - radunanza cumünala dals 14 lügl 2008
 - radunanza cumünala dals 27 october 2008
 2. Büdschet cumünal 2009
 3. Vendita d'immobiglias a persunas cun naziunalità estra, fixaziun da la quota per l'on 2009 (decisiun)
 4. Orientaziuns
 - fabricats VR tunnel da Tasna e staziun Scuol-Tarasp
 - svilup forza electrica
 5. Varia
-

Preschaints	52 persunas cun dret da vuschar, total 60 persunas
S-chüsats	Urs Wohler, Domenic Parolini
Referents/Giasts	Christian Florin, directer infrastruttura da la Viafier Retica Simon Rohner, respunsabel da la VR pel marketing e la vendita in Engiadina Bassa
Medias	Reto Mayer
Scrutinaduors	Linard Marugg e Coni Willy

Il capo driva punctualmaing la radunanza e po dar ün cordial bainvgnü a raduond 60 persunas. Specialmaing salüda el als duos rapreschantants da la Viafier Retica chi sun quia per infuormar sur da la situaziun dal tunnel da Tasna e regard ils müdamaints sülla staziun da Scuol-Tarasp. Lur preschentscha es eir il motiv cha'l capo dumonda a la radunanza da müdar la sequenza da la glista da tractandas e da trar avant l'orientaziun davart da la Viafier Retica e tour quai sco prüma tractanda.

Avant co decider sur da quista dumonda vegnan amo elets ils scrutinaduors Linard Marugg e Coni Willy.

In seguit va la radunanza d'accord cul müdamaint da la glista da tractandas e'l capo preschainta cuort a Christian Florin, il respunsabel pell'infrastructura da la Viafier Retica.

Tract. 1 Orientaziuns davart da la Viafier Retica

Christian Florin orientescha davart il proget pella restructuraziun da la staziun da Scuol-Tarasp. Cun gronds sforzs esa reuschi da surgnir il permess per fabricar tuot fingià dal 2009 e na pür dal 2010. La VR spera fich da gnir a fin l'on chi vegn cul fabricat. I sun previs da far remarkabels müdamaints, sainza müdar però l'aspet e la structura dal stabilimaint vegl. Aint il vegl local d'aspet vegn integrà nouv ün kiosc e las localitats da fanestrigl vegnan cumbinadas cun üna zona d'inscunter. Ils cuosts per tuot las lavuors vi da stabels sur terra (staziun, perrun, tualettas e.u.i.) importan ca. 3 milliuns francs. Implü vegnan impuondüts amo ca. 15 milliuns per lavuors vi dals binaris, signals e las installaziuns da sgürezza dals trens, uschè cha tuot in tuot vegnan investits illa staziun da Scuol-Tarasp 18 milliuns.

Reguard il tunnel da Tasna declera Christian Florin la situaziun e documentescha cun fotografias las fermas defuormaziuns dal tunnel. Co chi'd es ruot aint il tunnel (Tagbruch) muossa el a man d'ün cuort, ma impreschiunant film. La geologia nun es güsta favuravla e tuot la spuonda es in movimaint, fin 14 mm l'on. Il tunnel sto perquai gnir sanà sün üna lunghezza da ca. 330 m. In vista a la situaziun pac allegraivla ha la Viafier stuvü reponderar insembel cullas impraisas da fabrica specialisadas il program da fabrica. L'esit es stat quel chi nun es pussibel da gnir a fin cullas lavuors in lavurand be la not, id es da müdar il concept e da lavurar d'ürant 24 uras e 7 dis l'eivna. Perquai nu resta oter co da serrar la lingia dal tren tanter Ardez e Scuol e quai a partir da la mità da marz pella d'ürada da var 36 eivnas, dimena fin davu la mità dal mais november 2009. I sun gnüdas stübgias eir otras serradas dal traget, ma ningünas nu d'eiran realisticas.

Simon Rohner disch cha Ardez dvainta uschè la staziun finala da la Viafier Retica in Engiadina Bassa per quel temp. Il concept da trafic es elavurà. Ils cliaints ston pudair giodair eir inavant ün bun servezzan. Davent d'Ardez daja cuors d'auto da posta e per pussibilitar a quels ün access plü cumadaivel e plü spert a la staziun vegn construi ün attach provisoric a la via da sviamaint. A Scuol vegn dovrada inavant la piazza dals autos da posta sün staziun. Eir la sporta da vendita ed infuormaziun vegn mantgnüda. L'infuormaziun da la clientella – indigens e giasts – nun es amo decisa. Il böt sto però esser üna infuormaziun activa. Amo alch sur dals cuosts: Il concept da trafic sulet cuosta ca. 1.5 milliuns e tuot la sanaziun dal tunnel da Tasna es calculà cun raduond 27 milliuns.

Sün dumonda declera Christian Florin cha'l tunnel da Tasna haja chaschunà da principi davent problems e cha hoz nu's fabricess el plü in quel lö. El cunferma però eir cha'l Tasnan nun haja sülla situaziun dal tunnel ingün'influenza.

Davo chi nu vegn plü fat adöver da la discussiun disch il capo chi sarà d'avair incletta ed eir pazienza. Davo ün amiaivel applaus da la radunanza pels duos referents ingrazcha eir il capo a Christian Florin e Simon Rohner per esser gnüts a Scuol ad infuormar our da prüm man e tils giavüscha ün bun arriv a chasa.

Tract. 2 Approvaziun da protocols

Ils protocols da las radunanzas dals 14 lügl e'ls 27 october 2008 vegnan approvats in duos separadas votaziuns avertas unanimamaing.

Tract. 3 Preventiv cumünal 2009

Il capo driva quista tractanda in as referind a la crisa globala sül marchà da finanzas chi bod o tard as farà displaschaivelmaing viva eir pro no. Il büdschet cumünal stuves esser adonta da quai realistic ed adonta cha tscherts factuors malsgüers nu pon gnir exclus.

Büdschet da gestiun

Il preventiv cumprimà pel on 2009 es gnü scumparti tradiziunalmaing in mincha chasada e sco cha minchiün ha pudü constatar serra quel cun ün s-chavd da CHF 198'282.-- pro entradas da CHF 18'446'955.-- e sortidas da CHF 18'645'237.--. Il guadogn economisà (cashflow) importa CHF 1'717'930.-- e las amortisaziuns CHF 1'697'600.--.

Sco minch'on manzuna il capo alch puncts plü essenzials dal preventiv dschand cha per ulteriurs detagls as possa eir consultar la recapitulaziun dal büdschet fingià manzunada avant o lura s'inservir d'ün exemplar dal preventiv detaglià chi'd es avantman. El declera p. ex. cha al mumaint chi s'ha preparà il büdschet s'haja stuvü ir oura d'ün incharimaint dad 2.6 %, hoz as saja cha quel es plü bass, pella fin november importaiva l'incharimaint amo 1.5 %. Pro'ls salaris e'ls cuosts socials es sper l'incharimaint eir resguardà 1 % per augmains da paja reals chi saran da far punctualmaing. Aint il rendaquint as redüan quellas cifras lura als imports effectivs e sun dal sgüra plü bassas.

Per pudair accumplir plü bain pussibels ils dovairs da la pulizia cumünala s'haja previs ün import da CHF 35'000.-- implü per sustegns externs tras la Securitas.

Il sector da sandà cuosta eir vi e plü. Per l'ospidal, il nouv post da coordinaziun e cusglianza in dumondas da chüra, ma eir pella spitex e'l cumpartimaint da chüra illa chasa Prasad-chèr s'haja stuvü resguardar daplü mezs.

Fin hoz as pajaiva a la dmura d'attempats ün import da CHF 5.-- pro abitant per la restituziun/amortisaziun dal credit d'investiziun. Quai es intant i quist on a fin e uossa cuosta eir quai daplü.

Pro las impostas ha il cussagl cumünal decis unanimamaing da propuoner a la radunanza üna reducziun dal pè d'impostas da 110 % giò sün 105 % da l'imposta chantunala simpla, quai chi s'ignificha pel cumün damain entradas d'imposta da bundant CHF 240'000.--. Implü as sto calcular cun damain entradas eir pro las impostas da personas giuridicas. Da tschella vart però ha il suveran approvà quista stà culla nouva ledscha d'impostas cumünala l'augmains da l'imposta fundiaria dad 1‰ sün 1.5‰ sco cha quai d'eira stat fingià eir plü bod il cas. Quai correspuonda ad ün augmains da las entradas da var CHF 500'000.--. In vista a las activitats sül marchà d'immobiglias s'haja eir calculà cun ün augmains da l'imposta da müdaman. Dal svilup economic in general dependan lura eir las entradas da l'imposta a la funtana.

Ils fits per impraists sun büdschetats cun CHF 820'000.-- alch plü ots co l'on avant pervi chi'd es previsibel cha'l cumün sto augmantar seis chapital ester, almain per ün tschert temp.

Las amortisaziuns s'amuntan ad 1.6 milliuns francs. A seis temp d'eira gnü decis da vulair amortisar il BES infra 25 ons, v.d. minch'on CHF 720'000.--. Davo l'amortisaziun extra-ordinaria da l'on passà sun d'amortisar per quella pusiziun amo CHF 250'000.-- l'on fin chi sun passats il 25 ons manzunats.

Büdschet d'investiziun

Insè stu vess il cumün agir anticiclic. Tschertas investiziuns nu's laschan però metter inavo be uschè facil. Il preventiv es però listess gnü scurzni dad oriunda-maing ca. 7 giò sün amo ca. 4.7 milliuns francs.

Investiziuns sun previssas vi da la Büvetta Sfondraz ingiò chi'd es da sanar il tet e per ün ascensur extern vi da la chasa da scoula. In connex culla fabrica da l'@-center less il cumün realisar üna plattafuorma per üna bella vista giò vers Scuol Sot per ün import da max. CHF 150'000.--. Ultra da quai sto eir il marchapè süsom la Via dals Bogns gnir cumpletta. Implü daja cuosts da CHF 70'000.-- pel marchapè tanter la nouva Punt d'En Vulpera e l'anteriura via da Tarasp chi maina sün staziun. Pella sanaziun d'ün ulteriur toc da la via da Liuns sun previs CHF 320'000.-- e pel attach da Prà da Bügl vi da la via da dis-charg amo üna vouta CHF 350'000.--. Il Stradun sto gnir miss ad ir pro la chasa Miramunt e l'@-center. Per quai s'ha previs ün import da CHF 400'000.--.

Per masüras da qualità per l'aua da baiver sun previssas investiziuns da CHF 200'000.-- e la lingia d'aua tanter Pradella e la sarinera chi vegn missa aint il s-chav pella chanelisaziun sun d'impuonder CHF 120'000.--.

Per chanelisaziun dovrà il cumün insomma considerabels imports. In mincha lö ingio chi vegn sanà ün toc via sun büdschetadas eir expensas per la renovaziun da la chanelisaziun. Per tachar Pradella vi da la sarinera es necessaria üna nouva chanelisaziun chi gnarà a cuostair ca. CHF 350'000.--. La chanelisaziun nouva dal Stradun tras Plai fin giò'n Bügl Grond vegn eir sün CHF 300'000.--. E schi's discuorra da chanelisaziuns s'esa bain svelto pro la sarinera. Per la prüma etappa da la sarinera da S-charl esa eir da far quint cun CHF 450'000.--.

Sainza planisaziuns nu vaja, uschè neir l'on chi vegn. Perquai s'haja stuvü calcular pel plan da quartier Pütvia-Sotchà ün import da CHF 100'000.-- e per far üna prüma etappa da la via dal quartier da Buorna sun büdschetats CHF 300'000.--. Quels cuosts pudessan però amo s'augmantar tuot tenor quant svelto cha'l proget da la Posta Svizra vegn realisà. Ils cuosts implü stessan gnir resguardats sco expensas liadas. Pel batschigl da retensiun Chalzina sun resguardats i'l büdschet CHF 250'000.-- e pella restituziun dals credits d'investiziun pels implants d'innaiver sun aint eir pel 2009 CHF 100'000.--.

L'implant da tir Urezzas bsögna novas schai bgias. Per finir s'han ils cumüns partecipats cunvgnüts sün proposta dal cumün da Scuol da comprar be 8 invezza da 10 schai bgias. Quai cuosta a Scuol però amo adüna il bel import da raduond CHF 65'000.--. Quella cifra es registrada i'l preventiv suot investiziuns in plazzas da sport invezza implant da tir. I's tratta però be d'ün sbagl da bellezza sainza consequenzas sül resultat complessiv dal preventiv.

Sco chi's vezza sun però da far tschertas investiziuns per pussibilitar a terzs da realisar lur progets, sco p. ex. a la Posta Svizra our'in Buorna o lura ad investurs privats sü Liuns per la surfabricaziun da l'Allod o da la HRS. Otras investiziuns sto il cumün tour per mans sün squitsch davart da las instanzas chantunalas. Quia as pensa in prüma lingia vi da la sarinera da S-charl e l'attach da Pradella a la sarinera. Pro las investiziuns dal proget Chalzina as tratta surtuot eir da masüras da sgürezza.

Na invlida nu's das-cha neir las investiziuns i'l bogn Quadras ed in oters stabels dal cumün, p. ex. la chasa da l'EE o la chasa Du Parc. Eir quistas robas cuostan.

Malavita nu saraja pussibel da finanziar tuot cul agen cashflow, uschè ch'ün augmait dals debits d'vantarà indispensabel. Sperain cha quai saja lura be per ün cuort temp.

Reguard las taxas aua/chanalisaziun es üna cumischiun landervia a reveder il reglamaint. Perintant restan dimena quellas taxas sco chi sun. Il listess vala pellas taxas fundamentalas da las immundizchas.

Sper quistas taxas propuona il cussagl cumünal da laschar eir la taxa da dons elementars e catastrofas eir pel 2009 sün 0.5 %.

Davo quistas explicaziuns driva il capo la discussiun:

L'anteriuor capo cumünal Not Carl survain il pled. El constatta cha'ls debits dal cumün da Scuol s'hajan redots giò sün 27 milliuns. Not Carl manzuna cha'l debit cumünal pudess però esser hoz eir amo bainquant plü bass scha'l cumün nu vess dat davent l'IES e l'uffizi fundiari chi portaivan insembel netto tanter ün mez ed ün milliun francs l'on al cumün. El monischa cha l'administraziun dal register fundiari regionalisà residescha hoz in localitats luxuriosas e cha quel nu maina in cunfrunt a plü bod plü nöglia al cumün da Scuol. A la populaziun ingrazcha Not Carl per avair pajà uossa listess divers ons fingià ün'imposta cumünala da 110 %. El cuntinuescha dschond cha'ls rendaquints dals ons passats sajan adüna stats bler meglders co'ls büdschets ed es persvas cha quai sarà eir pel 2009 il cas. El es da l'avis chi gnia büdschetà massa precaut, impustüt pro las impostas e las impostas specialas sco eir pro'ls fits da chapital ester. El supuona cha'l rendaquint 2009 savess esser per 1 milliun plü bun co büdschetà. La reducziun da 5 % süllas impostas es perquai per el massa pitschna. Uossa füssa da dar alch a la populaziun, güsta in ün temp da crisa e perquai propuona el da redüer l'imposta cumünla per 10 % giò sün 100 % da l'imposta chantunala simpla, quai eir in vista a l'augmait da l'imposta fundiaria.

Plünavant disch el cha'l predscha da la forza electrica possa eir giovar üna rolla – ün augmait dal predscha d'energia electrica per 1 rap fetscha oura pel cumün da Scuol ün'entrada d'ün mez milliun.

Il capo respuonda cha las impostas sajan gnüdas büdschetadas in basa a la cusagliaziun da l'associaziun chantunala dals uffizis d'impostas cumünals. Reguard las impostas specialas, nomnadamaing las impostas sün guadagn da chapital e sün guadagn fundiari, constatta il capo cha quellas sajan fich mal da büdschetar e possan variar fich ferm.

Las impostas fundiarias sun per ün mez milliun plü otas co fin uossa, ma da quel import han da pajar be las OEE fingià var CHF 170'000.--.

In vista al proget aua forta/BES 2010 nu füssa da redüer insomma na las impostas. Far üna reducziun es blier plü simpel, ün augmait in ün pêr ons po d'vantar amo ter difficil. In congual culs cumüns intuorn es Scuol bain l'aint cul pè d'impostas e d'vainta cun quai plü attractiv. In cussagl nu d'airan tuots insomma na per ün reducziun, davo avair s'abinà però als 5 % es la decisiun statta unanima.

Il president da la cumischiun da finanzas, Philipp Gunzinger, constatta cha i'l passà haja dat ün bun ed allegraivel svilup a Scuol. Eir el disch chi saja sgüra gnü büdschetà precaut, quai chi'd es però eir güst – ün büdschet es eir ün

instrumaint disciplinaric. Tenor seis avis as stuessa laschar il pè d'impostas a 110 % per garantir üna tscherta cuntinuità. El as po però perincleger cun üna reduziun giò sün 105 %. L'infrastructura cuosta vi e plü e quel fat nu's poja negar.

Per finir disch Philipp cha'l votum da Not Carl saja d'interpretar eir sco ün cumplimaint al cussagl cumünal, ma adonta da l'argumentaziun da Not sustegna el la proposta dal cussagl cumünal.

Davo ch'ingün nu giavüscha plü il pled inchamina la radunanza a la votaziun.

1. In votaziun averta accepta la radunanza cun 44 cunter 8 vuschs la proposta dal cussagl cumünal da fixar il pè d'impostas pel on 2009 sün 105 % da l'imposta chantunala simpla.
2. Las taxas d'aua e chanalizaziun pel on 2009 vegnan approvadas in votaziun averta unanimamaing e sainza abstenziuns sco manzunadas aint il rapport dal preventiv pel on 2009.
3. La taxa da dons elementars e catastrofas pel on 2009 vegn approvada in votaziun averta cun tuottas cunter üna vusch e fixada sün 0.5 ‰ da la valor d'impostas.
4. Il preventiv da gestiun e'l preventiv d'investiziun vegnan approvats in votaziun averta unanimamaing e sainza abstenziuns.

Il capo ingrazcha a la radunanza pella fiduzcha demuossada. Ils ingrazchamaints pertoccan eir al schef da finanzas Michel Taisch chi'd ha elavurà per la prüma jada il preventiv cumünal. Implü ingrazcha il capo eir a tuot l'administraziun cun l'actuar e'l manader dals uffizis technics e da fabrica, al cussagl cumünal, a la cumischiun da finanzas, a la cumi-schiun sindicatoria, al cussagl da scoula, a la cumischiun da l'EE ed insomma a tuot quels chi han collavurà in ün o tschel möd a favur da la gestiun dal cumün da Scuol.

Tract. 4 Vendita d'immobiglias a persunas cun naziunalità estra, quota pel 2009

Sco prüma muossa il capo la folia culs müdamaints da l'on 2008 sco chi sun gnüts annunzchats dal register fundiari. Sco'ls oters on haja dat eir quist on ed adonta da la quota da 100 % pacs müdamaints: 4 müdamans da svizzers ad esters, 2 dad esters a svizzers ed 1 d'ün ester ad ün ester. Scha la surfabricaziun our in Chaschiners (l'areal da l'anterieur hotel Engadinerhof) vegn realisada pudess la situaziun però as müdar.

Il cussagl cumünal propuona unanimamaing da laschar la quota pel on 2009 a 100 %.

Il capo declera cha'l cussagl cumünal saja eir landervia a tscherchar soluziuns per pudair spordscher ad indigens terrain da fabrica favuraivel. Ultra da quai ha il cussagl decis da tour per mans düront il principi 2009 da discuter sur da l'otezza da la taxa da schlubgiamaint per prümas abitaziuns. Il cussagl cumünal po fixar quella taxa in aigna cumpetenza in basa a la ledscha da fabrica cumünala tanter 20 % e 40 %.

Illa votaziun chi segua as muossa Lüzza Rauch dischillus cha'l cussagl cumünal nun es quia fingià plü inavant e chi nu sajan avantman propostas plü concretas per guidar il svilup da seguondas abitaziuns. Dürant ils ultims 50 ons haja dat ün grond svilup e las masüras sun da trar avant chi saja massa tard.

Il cusglier cumünal Marco Müller cunferma cha la chosa saja gnüda tutta subit per mans e chi saja gnü discus intensivmaing eir sur da la contingentaziun. Il fratemp s'haja però eir pudü imprender dad oters lös chi han introdüt la contingentaziun. Quist model nu para d'esser per Scuol adattà e la giunta da planisaziun ha decis da's concentrar sül metter a disposiziun terrain da fabrica per indigens a cundiziuns favuraivlas adonta chi'd es problematic da tour aint in zonas da fabrica terrain chi'd es hoz amo terrain agricul. Las discussiuns cuntinuan intensivmaing, ma i douvra seis temp.

Davo ch'ingün nu giavüscha plü il pled inchamina la radunanza a la votaziun:

In votaziun averta segua la radunanza cun tuottas cunter 4 vuschs a la proposta dal cussagl cumünal, dimena da laschar eir pel on 2009 la quota per la vendita d'immobiglias a per-sunas da naziunalità estra a 100 %.

Tract. 5 Orientaziuns

Suot quista tractanda dà il capo il pled al directer da l'EE-Energia Engiadina, Reto Vitalini.

Sco prüma declera il directer in atschögnond cuort al votum da Not Carl cha'l predsch da la forza vegna fixà a Scuol da la cumischiun da l'EE.

In quist connex d'eira gnü decis fingià plü bod cha'l müdamaint da sistem in vista a la liberalisaziun dal marchà d'energia electrica nu das-cha manar pel singul consüment ad ün augmoint dal predscha da la forza electrica.

Reto Vitalini muossa via sün artichels cumparüts illa pressa chi muossan chi detta pel mumaint dafatta üna tscherta cunfusiun regard la situaziun sül marchà da l'energia electrica. A Berna es gnüda tratta p. ex. l'ultima decisiun güsta be als 12 december!

Tenor il sistem vegl cuostaiva la forza 12.5 raps al kw. Tenor il nouv listess bler, unica-maing daja uossa ün scumpart: 8.7 raps cuosta l'energia, 3.7 raps il transport.

Per energia ecologica han ils consüments da pajar 0.45 raps daplü. Nouv vegn pro amo ün import da 0.9 raps pell'organisaziun independenta SWISSGRID. Però: A partir dals 1.1-09 nu sun quai lura plü 0.9 raps dimpersè be amo 0.45 raps. L'augmoint vegn fat successivmaing fin süls 0.9 raps.

Dal sistem nan han tschernü tuot ils cumüns da l'Engiadina bassa il model da Scuol. Per ulteriuras infuormaziuns as poja eir consultar la pagina d'internet da l'EE.

Davo quistas infuormaziuns generalas declera Reto Vitalini il nouv quint pella forza electrica chi'd es gnü adattà e simplifichà in cunfrunt al prüm model chi d'eira gnü dovrà e chi nu d'eira uschè bain inclegiantaivel.

Cun quai ch'ingün nun ha dumondas al directer da l'EE ingrazcha il capo ad el per sia buna ed inclegiantaivla preschantaziun.

Il capo manzuna cha l'administraziun cumünala tegna avert daspö ils 1. december 2008 tuot ils fanestrigls fin las 19:00h.

Tract 6 Varia

Quia nu daja ingünas menziuns.

Il capo profita da l'ocasiun ed ingrazcha als ufficients chi finischan lur carica per s'avair miss a disposiziun a favur dal man public in dond a tuot quels chi sun preschaints quia quista saira il man. La radunanza accumpogna quist act cun ün grond applaus. Nomnadamaing sortan d'uffizi:

cussagl cumunal	Matthias Merz	15-05-00 – 31-12-08
	Uorschla Rauch-Gustin	17-05-04 – 31-12-08
cumischiun sindicatoria	Gian Janett	01.01-00 – 31-12-08
	Lilo Florinett	01.01-06 – 31-12-08
	Gianpeder Lechthaler	01.01-06 – 31-12-08
cussagl da scoula	Berta Marugg	01.01-00 – 31-12-08
cumischiun EE	Jachen Röhrle	01.01-03 – 31-12-08

Cun ün sincer ingrazchamaint pella cumparsa e culs megliders giavüschs per ün bun arriv a chasa ed ün bel temp d'Advent serra il capo la radunanza a las 22:30h.

Il capo:

l'actuar: